

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyně: **O. H.**, nar. X, evidenční číslo X, státní příslušnost Ukrajina, hlášena na adrese X, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2016, č.j. OAM-356/ZA-ZA11-ZA05-2015, ve věci mezinárodní ochrany,

t a k t o :

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

Toto rozhodnutí napadla žalobkyně včas podanou žalobou, v níž namítala, že napadené rozhodnutí spočívá na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, nemá oporu ve spisovém materiálu, resp. je s ním v rozporu. Dle jejího názoru rozhodnutí spočívá na nesprávném posouzení rozhodné právní otázky správním orgánem a nesprávném posouzení její žádosti z hlediska ustanovení § 14 zákona o azylu. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dalšími podáními žalobkyně k žalobě dožila 2 obsahově stejné „Přílohy“, jednu psanou vlastnoručně, druhou na počítači. Špatnou češtinou v nich popisuje, jak na Ukrajině chodila pěšky do práce a jaký zažila strach, když na ni v jednom případě

najíždělo auto a v druhém případě ji dva známí muži nabídli odvoz a jí se posléze, když měla obavy z jejich úmyslu, podařilo utéct. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobkyně, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Zopakoval, že žalobkyně při předeštění svého azylového příběhu neuvedla žádné azylově relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Dle žalovaného tak bylo spolehlivě prokázáno, že důvodem její žádosti o udělení mezinárodní ochrany, je snaha legalizovat si svůj pobyt na území České republiky (dále také jen „ČR“) za účelem pokračování ve své výdělečné činnosti (z uvedeného důvodu přicestovala v roce 2006 do ČR) a dále její obavy z obtížné sociálně ekonomické situace v její vlasti na Ukrajině, kam se však bez problémů vracela v předchozích letech na návštěvy ke své matce a bratrovi. Uvedené skutečnosti dle žalovaného nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Za takový nelze považovat ani zhoršenou bezpečnostní situaci v souvislosti s děním na východní Ukrajině, o čemž se žalobkyně také zmínila. Žalovaný zde zopakoval, že ozbrojené střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty se odehrávají v Doněcké a Luhanské oblasti na východě Ukrajiny při hranicích s Ruskem, dle podkladových informací je bezpečnostní situace ve zbytku země nezměněná a stabilní. Žalobkyně žila v západní části Ukrajiny ve Volyňské oblasti, která se nachází ve značné vzdálenosti od oblasti konfliktu a bezpečnostní situace je v této oblasti klidná, přičemž žalobkyně žádné problémy v tomto smyslu neměla ani netvrdila. Žalovaný po posouzení rodinné situace žalobkyně rovněž neshledal důvody pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny ani důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle ust. § 14 zákona o azylu, přičemž citoval judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále také jen „NSS“) relevantní k otázce humanitárního azylu. Žalovaný dále zopakoval odůvodnění svého rozhodnutí i ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany žalobkyni, které má rovněž oporu ve shromážděných zprávách v rozhodnutí citovaných. Závěrem žalovaný uvedl, že výpovědi žalobkyně k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany hodnotí jako věrohodné, nebyly v nich shledány rozpory, nicméně žalobkyně neuvedla žádný takový důvod a netvrdila takové skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod některý zákonný důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Konstatoval, že dle ustálené judikatury platí, že institut azylu není a nikdy nebyl nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Ač žalovaný dokáže lidsky pochopit osobní situaci žalobkyně jako složitou, na druhou stranu žalobkyně uvedenou situaci mohla a měla řešit skrze právní nástroje zákona č.326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a legalizovat včas svůj pobyt tímto způsobem. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, projednal žalobu bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalobkyně i žalovaného v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR ze dne 12. 4. 2016, doplněné dne 15. 4. 2016 a v rámci pohovoru provedeného stejného dne, žalobkyně uvedla, že má ukrajinskou národnost i státní příslušnost, je pravoslavného vyznání, není a nikdy nebyla členkou žádné politické strany, hnutí nebo organizace, nebylo a není proti ní vedeno trestní stíhání. Je rozvedená, bezdětná. Na Ukrajině od svých pěti let žila ve Volyňské oblasti. Popsala svůj život ve vlasti. V letech 1987 - 1989 pobývala v bývalé NDR, její bývalý manžel tam sloužil jako voják. Od září 2006 žila v ČR, odjela za prací (měla pracovní vízum). Manžel s jejím odjezdem nesouhlasil, pohádali se a rozvedli. Z Ukrajiny naposledy vycestovala legálně v roce 2011, byla tam asi měsíc na návštěvě u rodiny (na návštěvy jezdila jednou nebo dvakrát ročně). O mezinárodní ochranu v ČR žádá proto, že je zde již dlouho. Upřesnila, že tři roky zde žije nelegálně, pracovní vízum jí bylo ukončeno v roce 2012. Firma pro ní pracovala, jí vízum nechtěla prodloužit a ona sama nevěděla, jak si má vízum prodloužit, proto zde žila a pracovala nelegálně. Potom ztratila doklady, byla to nahlásit na policii, následně jí bylo uloženo správní vyhoštění na tři roky. Výjezdní vízum měla do 15. 4. 2016, ale neodcestovala, protože se nemá na Ukrajinu kam vrátit. Matka ji odhlásila a bratr, kterého žádala o ubytování, jí pomoc odmítl. V této souvislosti uvedla, že si ji rodiče (otec již zemřel) vzali z dětského domova. Tvzení, že se nemá kam vrátit, upřesnila tak, že k matce se vracet nechtěla, neboť matka, když byla na Ukrajině naposledy (2011) jí řekla, že ji vychovala a že se nebude zabývat jejími problémy. Na druhou stranu připustila, že ji matka, když to potřebovala, pomohla, dávala jí peníze, i když ji neprosila. V případě návratu do vlasti by měla problém najít práci a ubytování (pokud by matku poprosila, asi by jí materiálně pomohla). Obává se i toho, že by se jí mohl dotknout konflikt probíhající na východě Ukrajiny, konkrétně však neví, protože na Ukrajině už dlouho nebydlí. Potvrdila, že na Ukrajině nikdy neměla žádné problémy se státními orgány. Svůj zdravotní stav označila za dobrý.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, citované na straně 3 až 4 napadeného rozhodnutí. Žalobkyně nevyužila možnosti se s uvedenými podklady pro rozhodnutí seznámit, nevznesla žádné námitky proti zdrojům informací či způsobu jejich získání, rovněž nenavrhla doplnění podkladů.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba **n e n í d ů v o d n á**.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Žalobkyně v žalobě brojila proti nesprávnému posouzení jí podané žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska ustanovení § 14 zákona o azylu, tím také stanovila meze soudního přezkumu. Byť žalovaný posoudil žádost žalobkyně komplexně ke všem relevantním ustanovením pro udělení azylu dle §§ 12 až 14b cit. zákona, žalobkyně v žalobě brojí toliko proti výroku o neudělení humanitárního azylu, zabýval se krajský soud podrobněji toliko napadeným výrokem rozhodnutí.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. Krajský soud připomíná, že institut azylu není a nikdy nebyl univerzálním nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo této osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jeho představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo nehumánní azyl neudělit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále také jen „NSS“) ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60). NSS ve svém rozhodnutí ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“.* Všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz.

Krajský soud má za to, že žalovaný měl dostatek podkladů, včetně informací od samotné žalobkyně, pro případné rozhodnutí o důvodnosti postupu ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu, v rámci své úvahy se s nimi náležitě vypořádal, když otázku udělení humanitárního azylu hodnotil komplexně s přihlédnutím k rodinné situaci, sociální a ekonomické situaci žalobkyně, stejně tak jako k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Žalovaný se zabýval i žalobkyní popsanou rodinnou situací, jejím vztahem s matkou, která jí sice naznačila neochotu zabývat se jejími problémy, na druhou stranu jí však vždy v minulosti pomohla a není důvod domnívat se, proč by ji nyní pomoc měla odmítnout. I kdyby k tomu došlo, nezbyvá soudu než konstatovat, že ani takovou situaci nelze vyhodnotit jako zvláštního zřetele hodnou pro udělení humanitárního azylu. Žalobkyně je dospělou, svéprávnou a zdravou osobou, přičemž obtížnou socio-ekonomickou situaci a tvrzený nedostatek zázemí v zemi původu, nelze dle ustálené judikatury posoudit jako relevantní důvod pro udělení tohoto mimořádného druhu azylu. Krajský soud má za to, že žalovaný v rámci správního uvážení komplexně posoudil všechny relevantní skutečnosti, které žalobkyně v průběhu správního řízení sdělila, nevybočil z mezí stanovených zákonem, jeho rozhodnutí je v souladu i s ustálenou judikaturou. Za důvody zvláštního zřetele hodné pak nelze považovat ani skutečnosti uváděné v žalobě, tj. vytvoření vazeb na zdejší prostředí, téměř desetiletý pobyt na území ČR, když k posledně jmenovanému

důvodu je třeba žalobkyni připomenout, že její pobyt zde byl neoprávněný, pročez jí také bylo uloženo správní vyhoštění. Čistě z lidského hlediska lze osobní situaci žalobkyně chápat, jak již také uvedl žalovaný ve vyjádření k žalobě, žalobkyně však uvedenou situaci mohla a měla řešit prostřednictvím zákona č.326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, jehož institutů v minulosti opakovaně využívala. Jediným cílem podané žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu byla nepochybně snaha o legalizaci pobytu, tedy důvod azylově irelevantní. Krajský soud neshledal žalobou namítané nedostatečné zjištěné skutkového stavu žalovaným, nezjistil ani žádné skutečnosti, které by žalovaný v rámci své volné úvahy nezhodnotil, či pochybil v takovém rozsahu, že by soud vedly ke zrušení výroku o neudělení humanitárního azylu.

V obecné rovině krajský soud konstatuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí správně posoudil a vyhodnotil všechny žalobkyní uvedené důvody, pro něž žádala o udělení mezinárodní ochrany v ČR, když neshledal pochybení v odůvodnění rozhodnutí ani ve vztahu k neudělení azylu dle § 12, § 13, § 14a a 14b zákona o azylu a dovoluje si na odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázat, tak, jak připouští rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, dle něhož *„je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“*

Soud uzavírá, že neshledal namítané nedostatečné zjištění skutkového stavu věci ani nesprávné posouzení rozhodné právní otázky žalovaným. Rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 24. červenec 2017

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
L. P.